

**Chuibh: Boird Bhainistíochta, Príomhoidí agus Foireann Teagaisc Iarbhunscoileanna
agus Príomhoifigh na mBord Oideachais agus Oiliúna
Comhairle maidir le hionstraimí/trialacha measúnachta a úsáid le haghaidh Treorach
nó le haghaidh riachtanas breise nó le haghaidh riachtanas speisialta oideachais (RSO)
in iar-bhunscoileanna
Ciorclán 0067/2020 (Athbhreithniú ar Chiorclán 0058/2019)**

Réamhrá – Aidhm an Chiorcláin seo

Sa Chiorclán seo, tugtar comhairle d'iar-bhunscoileanna maidir le hionstraimí/trialacha measúnaithe a úsáid go hiomchuí le haghaidh Treorach agus le haghaidh riachtanas breise agus le haghaidh riachtanas speisialta oideachais (RSO). Baineann an Ciorclán le gach cás nuair a bhaintear úsáid as triail chaighdeánaithe, cé acu ar ceann cumais nó ceann gnóthachtála é. Tá soiléiriú curtha ar fáil ann maidir le roghnú agus riarachán ionstraimí measúnachta, léirmhíniú agus soláthar aiseolais maidir le scóir i dtrialacha agus eolas ar mheasúnuithe a choimeád.

Agus an chomhairle seo á cur san áireamh, ba chóir do scoileanna a bheith ar an eolas faoina bhfreagrachtaí faoin Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS). I dtrialacha agus ionstraimí measúnaithe, cuirtear trialacha ar líne agus trialacha bunaithe ar pháipéar agus peann ar fáil. Sa chás go gcuirtear tástálacha agus sonraí stóráilte i gcrích ar líne agus go gcoinnítear iad ó na measúnuithe, tá sé tábhachtach go gcoinnítear agus go bpróiseáiltear na sonraí seo de réir rialacháin Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS) an Aontais Europach. Cé go bhfuil roinnt foilsitheoirí trialacha lonnaithe sa Ríocht Aontaithe, sa chuid is mó de chásanna fanann stóráil a sonraí ar líne laistigh den AE. Ach, má dhéanann foilsitheoirí trialacha sonraí a phróiseáil agus a stóráil lasmuigh den AE, ba chóir d'údarás scoileanna a chinntiú go gcuireann na cuideachtaí atá i gceist prionsabail um chosaint sonraí de chuid an RGCS i bhfeidhm ar na sonraí pearsanta uile de chuid an AE.

Déanfar liosta ionstraimí measúnaithe, lena n-áirítear trialacha cumais agus gnóthachtála agus acmhainní bunaithe ar an ngréasán atá faoifa le húsáid i gcomhthéacsanna Treorach agus/nó RSO in iar-bhunscoileanna, a fhoilsiú go leithleach ón gCiorclán seo. Tá an liosta deartha le bheith mar threoir do scoileanna. Cé go bhfuil sé bunaithe ar an eolas is mó suas chun dáta atá ar fáil agus é seo á fhoilsiú, níl sé i gceist go mbeidh sé mar liosta saintreorach ná mar liosta iomlán. B'fhéidir go measfaí ionstraimí measúnaithe eile nach bhfuil ar an liosta a bheith oiriúnach, fad is go ndéantar iad a fhorbairt i gcomhréir le dea-chleachtais.

Níor cheart go mbainfí úsáid as torthaí aon tástála caighdeánaithe amháin ina n-aonar, ná a úsáid mar shonraí bunlíne chun gnóthachtálacha scoláirí as seo amach a thuar, ná chun cinntí a threorú maidir le hidirghabhálacha nó spriocanna a sholáthar laistigh de phleananna foghlama do scoláirí. Is gnéithe antábhachtach de mheasúnú críochnúil iad faisnéis ó thástálacha cumais, tástálacha gnóthachtála, breathnuithe múinteoirí, an Pas Oideachais, an Comhad Tacaíochta do Scoláirí, tuairiscí ó thuismitheoirí chomh maith le tuairimí an scoláire. Éascaíonn an cur chuige seo atá bunaithe ar fhianaise láidreachtaí, spéis, luachanna, spreagadh agus riachtanais foghlama scoláirí aonair a aithint agus cabhraíonn sé le bonn eolais a chur faoi na gníomhartha agus na hidirghabhálacha is fearr ina dtugtar aghaidh ar na riachtanais sin.

Ba chóir do scoileanna a bpolasaithe measúnaithe féin a fhorbairt ina leagtar amach go mion polasaí na scoile maidir le tástálacha a úsáid - lena n-áirítear toiliú, riarachán, léirmhíniú, coinneáil, aiseolas agus próiseáil, de réir rialacháin RGCS. Ba cheart do scoileanna smaoineamh fosta ar aon tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag dúnadh scoileanna mar gheall ar Covid-19 ar fheidhmíocht scoláirí agus ar a bhfoláine, agus ar a scóir tástála maidir le titim siar agus iontaofacht.

Is ar an ábhar seo a mholtar go ligfeadh scoileanna do scoláirí socrú ar ais ar scoil agus gan measúnuithe síciméadracha a riar go dtí i ndiaidh bhriseadh lár téarma Dheireadh Fómhair i 2020/21. Chun críocha iarratais RACE amháin, moltar do scoileanna fanacht le dátaí deiridh ó Choimisiún na Scrúduithe Stáit (CSS) agus uaireanta an chleachtais mheasúnaithe a chur in oiriúint dá réir seo.

Déanfar liosta cothrom le dáta gach bliain ar shuíomh gréasáin na Roinne ar www.education.ie.
Tarraing aird na múinteoirí uile sa scoil agus baill an bhoird bhainistíochta ar an gclár seo le do thoil.

Evelyn O' Connor,
Príomhoifigeach,
Aonad Polasaí Curaclaim agus Measúnachta

22 Meán Fómhair, 2020.

1. Aidhm Ionstraimí/Trialacha Measúnaithe

Sa Chiorclán seo agus sa liosta trialacha atá in éineacht leis, déantar tagairt do na trialacha caighdeánaithe cumais agus gnóthachtála. Is féidir mearbhall a bheith ann maidir le cathain triail chumais nó triail ghnóthachtála a úsáid.

Déantar trialacha cumais a dhearadh lena fháil amach cad a d'fhéadfadh a bheith ar eolas ag scoláire agus tomhaiseann trialacha gnóthachtála cad atá ar eolas agus cad atá foghlamtha go dtí seo. Tá níos mó sainmhínte miona curtha ar fáil thíos faoi 'Cineálacha Ionstraimí Measúnaithe'.

Níor chóir do scoileanna ach ionstraimí measúnaithe a úsáid atá oiriúnach agus a bhfuil aidhm shoiléir agus shainmhínte acu. Go háirithe, ba chóir aire a thabhairt maidir le hoiriúnacht na n-ionstraimí measúnaithe atá in úsáid le scoláirí a bhfuil RSO acu, nó le scoláirí atá ag staidéar Béarla mar Theanga Bhreise (BTB). I gcás na scoláirí BTB d'fhéadfaí cur isteach go mór ar scóir a dtrialacha mar gheall ar an gcumas atá acu sa Bhéarla seachas a cumas atá acu i ndáiríre a léiriú.

Níor chóir breathnú ar thorthaí measúnaithe mar thorthaí críochnúla ná iad a thuiscint iontu féin. Ba chóir riachtanais na scoláirí agus eolas comhthéacsúil eile a chur san áireamh i gcónaí.

2. Cineálacha Ionstraimí Measúnaithe

Déantar **trialacha cumais caighdeánaithe** a dhearadh le bheith neamhspleách ar an gcuraclam agus tomhaistear tréithe atá níos seasmhaí agus níos fadtréimhsí ná gnóthachtáil na foghlama. Tomhaistear cad a d'fhéadfadh a bheith ar eolas ag scoláire seachas cad atá ar eolas acu.

I **dtrialacha gnóthachtála caighdeánaithe**, tomhaistear cad atá ar eolas ag scoláire agus is féidir iad a úsáid chun measúnú a dhéanamh ar eolas agus scileanna scoláirí sa litearthacht agus san uimhearthacht, mar shampla, chun a fháil amach faoin dul chun cinn sna réimsí seo.

Mar thoradh ar an eolas atá bailithe ó chleachtais measúnaithe éagsúla, trialacha cumais agus gnóthachtála san áireamh, is féidir tuilleadh eolais a bhailiú trí riar trialacha diagnóiseacha le léargas níos mine de láidreachtaí agus riachtanais foghlama scoláire a chur ar fáil.

Déantar **triail dhiagnóiseach** a dhearadh chun eolas ar leith a chur ar fáil maidir le láidreachtaí agus riachtanais scoláire i ngnéithe áirithe foghlama, mar shampla, scileanna aitheanta focal nó tuiscint ar choincheapa uimhreacha.

Chomh maith leis sin, is féidir le treoirchomhairleoirí torthaí na dtrialacha cumais, leasa, luachanna agus spreagtha a úsáid chun cinnteoireacht scoláirí a threorú agus chun tacú léi ó thaobh rogha ábhair agus roghanna i gclár na sraithe sinsearaí agus chun tacú lena bhforbairt gairme, lena n-áirítear planáil don ardoideachas, do bhreiseoideachas agus oiliúint, do phrintíseachtaí nó don saol oibre.

3. Roghnú Ionstraimí/Trialacha Measúnaithe

Ba chóir a nótáil nach bhfuil noirm Éireannacha ag gach ionstraim atá ar fáil do scoileanna, agus ní dhearnadh roinnt díobh a leasú le roinnt mhaith blianta. Ar an gcúis seo, baineadh roinnt de na trialacha níos sine atá as dáta den liosta reatha. B'fhéidir gur baineadh cinn mar gheall ar riachtanais an RGCS, úsáid litriú Meiriceánach agus mar go bhfuil trialacha ar fáil a bhfuil noirm na Ríochta Aontaithe nó na hÉireann acu atá níos oiriúnaí.

Ba chóir d'úsáideoirí aire a thabhairt chun taighde cruinn a dhéanamh ar oiriúnacht, iontaofacht agus bailíocht na n-ionstraimí measúnaithe uile a roghnaítear le húsáid, agus lena chinntiú go bhfuil na leaganacha atá in úsáid na cinn is mó suas chun dáta agus na cinn is oiriúnaí le riar don chohórt scoláirí ar leith.

Níl sé oiriúnach ionstraimí measúnaithe a úsáid i scoileanna le measúnú a dhéanamh ar phearsantacht agus dá bhrí sin níl a leithéid ionstraimí ar an liosta thíos.

Moltar do riarthóirí trialacha scrúdú cruinn a dhéanamh ar na lámhleabhair trialacha agus aon eolas tacaíochta eile sula roghnaítear triail. Agus ionstraim measúnaithe á roghnú ba chóir do scoileanna bheith ar an eolas faoi na cáilíochtaí atá riachtanach le riarachán, scóráil agus léirmhíniú a dhéanamh agus le haiseolas a chur ar fáil ar an triail áirithe sin. Más gá, is féidir teagmháil a dhéanamh le foilsitheoir na trialach sin le haghaidh níos mó mioneoilais i dtaca leis seo.

Cuireann an tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (NEPS) agus an Lárionad Náisiúnta um Threoir san Oideachas (NCGE) eolas agus comhairle ar fáil maidir le húsáid agus oiriúnacht ionstraimí/trialacha measúnaithe áirithe. Féach liosta na dtagairtí úsáideacha thíos.

Mar thoradh ar theagmháil idir bunscoileanna agus iar-bhunscoileanna cuirfear leis na cinntí maidir le roghnú agus amanna na measúnuithe do scoláirí nua san oideachas iar-bhunscoile. Ba chóir do scoileanna an úsáid is fearr a bhaint as an gComhad Tacaíochta do Scoláirí agus as an *bPas Oideachais* agus iad ag tacú le comhroinnt sonraí cuí a , torthaí measúnaithe san áireamh, nuair atá scoláirí ag aistriú ón mbunscoil go dtí an iar-bhunscoil. Is féidir teacht ar thuilleadh eolais faoin *Pas Oideachais* ar www.ncca.ie

4. Cur isteach de bharr Covid-19

Chuir Covid-19 isteach go mór ar ghnáth-reáchtáil scoileanna ó Mhárta go Meitheamh 2020, agus táthar ag súil le dúshlán leanúnach. Is dóigh nach mbeidh an fhaisnéis iomlán ag iar-bhunscoileanna maidir le scoláirí aonair i mbliana.

B'fhéidir nár tharla go leor de na gníomhaíochtaí a chuireann go hiondúil le haistriú rianúil scoláirí ón mbunscoil go dtí an iar-bhunscoil i mbliana:

- Ní dhearnadh na gnáththástálacha caighdeánaithe do dhaltáí bunscoile rang a sé, agus níl an fhaisnéis seo ar fáil d'iar-bhunscoileanna maidir leis an aistriú.
- B'fhéidir gur chuir dúnadh scoileanna isteach ar an idirchaidreamh idir bunscoileanna 'friothálacha' agus a mbunscoileanna comhpháirtíochta.
- Is dóigh go mbeidh tionchar difriúil ag dúnadh scoileanna ar scoláirí: beidh cuid acu tar éis déileáil go maith agus dul chun cinn a dhéanamh lena gcuid foghlama ar ghnáthluas. B'fhéidir go raibh deacrachtaí ag scoláirí eile agus b'fhéidir go bhfuil siad tar éis dul ar gcúl ó thaobh foghlama de, i gcomparáid lena gcomhghleacaithe. Is tábhachtach a thabhairt faoi deara anseo tionchair éagsúla ar thimpeallachtaí baile agus eacnamaíochta páistí, chomh maith le leibhéil struis agus folláine na bpáistí.

Ar na fáthanna seo go léir, ba cheart do scoileanna smaoineamh go cúramach ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag dúnadh scoileanna ar rannpháirtíocht acadúil scoláirí agus ar fheidhmíocht agus ar fholláine, agus ar a scóir tástála maidir le titim siar agus iontaofacht. Mar sin moltar go dtabharfaí am do scoláirí socrú ar ais ar scoil sula ndéanfaidh siad aon tástálacha síciméadracha arna riaradh ag an scoil, go dtí sos meántearma Dheireadh Fómhair i 2020/21 ar a laghad. Chun críocha iarratais RACE amháin, moltar do scoileanna fanacht le dátaí deiridh ó CSS agus uainiú an chleachtais mheasúnaithe a oiriúnú dá réir.

5. Riarachán Ionstraimí Measúnaithe

Ba chóir eolas a chur ar fáil do thuismitheoirí agus do scoláirí maidir le haidhm an mheasúnaithe agus maidir le cé lena mbeidh na torthaí á roinnt agus cén fáth. Ba chóir **cead** thuismitheoirí (do dhaltáí faoi 18 mbliana d'aois) agus scoláirí a fháil roimh an ionstraim measúnaithe atá á riar, i gcomhréir le polasaí measúnaithe agus cosanta polasaí na scoile. Tá treoir maidir le polasaithe um ionstraim measúnaithe foilsithe ag an Lárionad Náisiúnta um Threoir san Oideachas (NCGE) le haghaidh scoileanna mar chuid de pholasaí measúnaithe iomlán na scoile. Tá sé ar fáil ó:

<https://www.ncge.ie/resource/developing-policy-assessment-post-primary-schools>

Is féidir le múinteoirí ábhair roinnt measúnuithe, ar nós trialacha caighdeánaithe gnóthachtála i ngrúpaí a riar, faoi mhaoirseacht duine a bhfuil na cáilíochtaí cuí aige/aici. Níor chóir go ndéanadh ach **an pearsanra a bhfuil na cáilíochtaí cuí acu** trialacha eile a riar agus a léirmhíniú ag brath ar an gcineál ionstraime atá in úsáid. Ba chóir do scoileanna na cáilíochtaí ar leith atá riachtanach do gach ionstraim a úsáidtear a chinntiú roimh ré le foilsitheoir na trialach.

Ba chóir go mbeadh riarachán trialacha cumais i scoileanna teoranta do phearsanra a bhfuil na cáilíochtaí cuí acu a fuair oiliúint ar leith sa saintríail shíciméadrach, lena n-áirítear roghnú agus riarachán a leithéid d'ionstraimí measúnaithe, léirmhíniú na dtorthaí measúnaithe, scóráil agus aiseolas. Go hiondúil, i gcás ionstraimí síciméadracha de ghnáthchumas (agus trialacha gnóthachtála aonair a dhéantar a riar), is é a bheidh ina leithéid de phearsanra ná treoirchomhairleoirí cáilithe nó múinteoirí a bhfuil oideachas speisialta acu leis na cáilíochtaí cuí chun trialacha ar leith a riar. Ba chóir dá leithéid de phearsanra dul i ngleic le hoiliúint leanúnach agus forbairt ghairmiúil leanúnach.

Sa *Chlár um Úsáid Trialach Síciméadraí: treoirchomhairleoirí*, a choimeádann Cumann Síceolaíochta na hÉireann (PSI) www.psychologicalsociety.ie tacaítear le hinniúlacht ghairmiúil na dtreoirchomhairleoirí chun trialacha síciméadracha a riar agus tacaítear le cur i bhfeidhm an dea-chleachtais nuair a dhéantar trialacha síciméadracha i scoileanna. Moltar go láidir do threoirchomhairleoirí bheith ar an gClár seo le coinneáil suas chun dáta leis na forbairtí agus leis an bhForbairt Ghairmiúil Leanúnach sa réimse seo.

Cuireann NEPS agus NCGE treoirlínte ar fáil ar an gcleachtas is fearr sa triail shíciméadrach atá ar fáil ar:

https://www.education.ie/ga/Scoileanna-Coláistí/Seirbhísí/An-tSeirbhís-Náisiúnta-Síceolaíochta-Oideachais-NEPS/neps_post_primary_continuum_resource_ir.pdf

agus

<https://www.ncge.ie/school-guidance-handbook/best-practice-ethical-and-legal-considerations-psychometric-testing>

6. Díolúine ón nGaeilge

Táthar ag súil go gcuirfear deiseanna ar fáil do gach scoláire an Ghaeilge a fhoghlaim a oiread agus is féidir agus ar leibhéal atá oiriúnach dá riachtanais foghlama. Tá cúinsí eisceachtúil ann inar féidir díolúine a dheonú do scoláirí atá rollaithe in iar-bhunscoileanna a fheidhmíonn trí mheán an Bhéarla ó staidéar a dhéanamh ar Ghaeilge. Tá an t-údarás chun díolúine a cheadú tarmligthe chuig bainistíocht na scoile. Déanann an thuismitheoir/caomhnóir (nó an scoláire má bhíonn sé/sí os cionn 18 mbliana d'aois) iarratas i scríbhinn ar dhíolúine ó phríomhoide na scoile. Ag teacht le polasaithe ionchuisitheachta, ba chóir deis a thabhairt do gach scoláire a bheith rannpháirteach i ngníomhaíochtaí agus in imeachtaí cultúrtha a bhaineann leis an nGaeilge ar bhealach fóna atá oiriúnach dá c(h)umas agus dá spéiseanna. Féadtar breithniú a dhéanamh ar

chinneadh díolúine a dheonú nuair a thagann a c(h)úinsí oideachais faoi fhorálacha an Chiorcláin Iar-Bhunscoile [0053/2019](#) amháin.

Tá ceisteanna coitianta maidir le díolúintí ó staidéar na Gaeilge ar fáil ag:

<https://www.education.ie/ga/Tuismitheoirí/Eolas/Díolúine-ón-nGaeilge/ceisteanna-coitianta.html>

Tá treoir maidir le tástálacha a roghnú maidir le díolúine ón nGaeilge ar fáil ar shuíomh Gréasáin na Roinne:

<https://www.education.ie/ga/Tuismitheoirí/Eolas/Díolúine-ón-nGaeilge/Díolúine-ón-Gaeilge.html>

Nóta: Níl i scór gnóthachtála litearthachta ag/faoi bhun an 10ú peircintíl i Léitheoireacht Focal nó Léamhthuiscint nó Litriú ach gné amháin de na critéir atá le cur san áireamh agus iarratais ar dhíolúine ó staidéar na Gaeilge á bpróiseáil de réir fho-mhír 2.2c de na Ciorcláin.

7. Socruithe Réasúnta ag na Scrúduithe Teistiméireachta (RACE)

Níl aon ghá le tuilleadh trialacha gnáthchumais cognaíocha chun críche scéim RACE mar níl aon riachtanas ann idirdhealú a dhéanamh idir deacrachtaí foghlama ar leith agus deacrachtaí foghlama ginearálta. Chun críche iarratais RACE 2020/21 moltar do scoileanna fanacht le dátaí deiridh ó CSS agus uainiú na tástála a oiriúnú, más gá.

Tógtar na trialacha a nglacann an CSS leo chun críche RACE ó liosta na n-ionstraimí measúnaithe, lena n-áirítear trialacha cumais agus gnóthachtála agus acmhainní bunaithe ar an ngréasán atá faofa le húsáid i gcomhthéacsanna Treorach agus/nó RSO in iar-bhunscoileanna agus tugann an Roinn Oideachais agus Scileanna iad suas chun dáta gach bliain agus tá siad faoi rialú an Chiorcláin seo.

Beidh sonraí na dtrialacha atá inghlactha do RACE leagtha amach sna Socruithe Réasúnta ag na Scrúduithe Teistiméireachta – Treoracha do Scoileanna a eisíonn gach bliain. Rinneadh roghnú na dtrialacha áirithe seo a shocrú i gcomhairle le NEPS.

Is féidir teacht ar an eolas seo ar [www.examinations.ie/Scoileanna/Socruithe Réasúnacha](http://www.examinations.ie/Scoileanna/Socruithe_Réasúnacha) nó ar

<https://www.examinations.ie/?l=ir&mc=ca&sc=ra>

8. Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS)

Agus na hionstraimí measúnaithe in úsáid, ba chóir do bhainistíocht na scoile agus na múinteoirí a bhfuil na cáilíochtaí cuí acu a n-aird a dhíriú ar riachtanais na reachtaíochta reatha, go háirithe i dtaca leis an RGCS. Le haghaidh tuilleadh eolais féach:

Treoirleabhar Scoile An Lárionad Náisiúnta um Threoir san Oideachas (NCGE):

<https://www.ncge.ie/school-guidance-handbook/data-protection-guidance-counsellor-gdpr>

Agus ionstraimí measúnaithe ar líne/leictreonacha á riar, ní mór do scoileanna bheith ar an eolas faoi **riachtanais phroiseála agus choinneála sonraí** RGCS, mar shampla, comhlíonadh a chinntiú maidir le cé a rialaíonn na sonraí agus a bhfuil teacht aige/aici/acu ar na sonraí, cad iad na haidhmeanna lena mbainfear úsáid as na sonraí seo, na sonraí a choinneáil agus cá háit a stóráiltear na sonraí i.e. laistigh nó lasmuigh de AE.

9. Léirmhíniú ionstraimí measúnaithe

Agus idirghabhálacha á mbeartú chun freastal ar riachtanais **an scoláire**, níor cheart torthaí na tástála measúnaithe agus tástáil chaighdeánaithe amháin a úsáid ina n-aonar, ach i gcomhar le faisnéis eile atá ar fáil maidir leis an dalta.

Mar atá léirithe i bhfoilseachán na Seirbhíse Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (NEPS) *Leanúntas Tacaíochta d'Iar-bhunscoileanna: Pacáiste Acmhainní do Mhúinteoirí*, níor chóir na torthaí d'aon triail amháin a mheas as

féin agus ba chóir torthaí trialacha a mheas i gcónaí in éineacht le heolas eile: eolas ó thuismitheoirí, eolas ón mbunscoil, eolas ó mhúinteoirí etc. ...Chomh maith leis sin, is gá do scoileanna bheith ar an eolas faoi na rioscaí a bhaineann le lipéadú luath a dhéanamh, a d'fhéadfadh uasteorainn a chur ar na hionchais nó scoláirí a chur i ngrúpaí áirithe' (lch 40).

Chomh maith leis sin, mar atá léirithe i bhfoilseachán an NEPS, ba chóir go mbeadh scoileanna agus múinteoirí ar an eolas faoi 'na deacrachtaí ar leith a bhaineann le measúnú a dhéanamh ar leanaí a bhfuil a gcultúr sa bhaile an-difriúil leis an ngrúpa ar a ndéantar an triail a chaighdeánú. D'fhéadfadh sé seo a bheith mar ghné agus ba chóir é a chur san áireamh nuair atá torthaí á meas do leanaí de chuid Taistealaithe nó do leanaí atá díreach tar éis teacht ó chultúir lasmuigh den domhan thiar' (lch 39).

Ba chóir cinntí maidir le hionstraimí measúnaithe a úsáid agus na sonraí measúnaithe a roinnt agus a léirmhíniú a dhéanamh i gcónaí i gcomhréir le polasaithe na scoileanna ar leith maidir le measúnú, RSO agus cosaint sonraí, agus i gcomhréir leis an dea-chleachtas faoi riarachán agus úsáid trialacha.

10. Aiseolas tairbheach maidir le torthaí trialacha caighdeánaithe

De réir pholasaí measúnaithe na scoile, ba cheart do scoileanna a chinntiú go soláthraíonn pearsanra atá cáilithe go cuí aiseolas iomchuí, cruinn agus cuiditheach go tráthúil do **scoláirí** agus do thuismitheoirí, mar shampla, treoirchomhairleoirí nó múinteoirí eile atá cáilithe go cuí.

Ba chóir an deis a thabhairt do scoláirí iniúchadh a dhéanamh ar a dtorthaí measúnaithe i gcomhthéacs na roghanna oideachais atá ar fáil dóibh sa scoil agus le cur lena bhforbairt oideachais agus gairmoideachais, roghanna gairmeacha agus cinnteoireacht amach anseo. Ba chóir go mbeadh scoláirí agus thuismitheoirí ar an eolas faoi na srianta a bhaineann le torthaí trialacha caighdeánaithe le linn an phlé seo agus an tábhacht a bhaineann le gnéithe eile, lena n-áirítear spéiseanna, spreagadh, buanna agus taithí na ndaltaí, agus eolas atá ar fáil ó fhoinsí eile.

11. Torthaí trialacha caighdeánaithe á roinnt le baill d'fhoireann na scoile agus le páirtithe seachtracha

Ag teacht le cur chuige scoile uile agus mar chuid de pholasaí measúnaithe na scoile maidir le tástáil chaighdeánaithe agus cosaint sonraí, ba cheart torthaí tástálacha caighdeánaithe, i dteannta le faisnéis ghaolmhar eile, a roinnt le baill ábhartha d'fhoireann na scoile. Déantar é seo chun pleanáil a dhéanamh go héifeachtach chun freastal ar riachtanais oideachais, shóisialta, mhothúchána, iompraíochta agus folláine na ndaltaí. D'fhéadfadh sé go mbeadh sé riachtanach ó am go céile faisnéis ábhartha a roinnt le páirtithe seachtracha, mar shampla NEPS, CAMHS agus an Chigireacht, mar shampla.

Ba chóir go mbeadh scoileanna ar an eolas faoi teorainneacha na dtrialacha caighdeánaithe nuair atá torthaí á roinnt agus an fhéidearthacht atá ann go mbeadh lipéad curtha ar scoláirí bunaithe ar na torthaí seo. Tá sé tábhachtach nuair atá na torthaí seo á roinnt go gcuirtear iad i láthair ar bhealach ina dtuigeann an páirtí a fhaigheann iad go soiléir. Mar shampla d'fhéadfaí úsáid na bpeircintíil a sheachaint más rud é go mbeidh mearbhall ann faoi na céatadáin; ba chóir go mbeifí cúramach go dtuigtear an difríocht idir trialacha cumais agus gnóthachtála caighdeánaithe agus go bhfuil míniú tugtha ar na teorainneacha a bhaineann lena leithéid de thrialacha.

12. Sonraí measúnaithe a choinneáil agus a stóráil

Ba chóir go mbeadh scoileanna ar an eolas faoi na hoibleagáidí maidir le rochtain ar shonraí agus sonraí a choinneáil agus a phróiseáil faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 1997, an tAcht um Shaoráil Faisnéise (Leasú) 2013, na rialacháin lena mbaineann, agus na hAchtanna um Chosaint Sonraí 1988 agus 2003, agus RGCS (2018).

13. Liosta tagairtí úsáideacha

Is féidir féachaint freisin ar na foilseacháin seo a leanas in éineacht leis an gCiorclán seo:

- Lárionad Náisiúnta um Threoir san Oideachas (NCGE) *Lámhleabhar um Threoir do Scoileanna*:
<https://www.ncge.ie/school-guidance-handbook/best-practice-ethical-and-legal-considerations-psychometric-testing>
- Lárionad Náisiúnta um Threoir san Oideachas (NCGE) *Lámhleabhar um Threoir do Scoileanna*:
<https://www.ncge.ie/school-guidance-handbook/guide-post-primary-schools-developing-policy-use-assessment-instruments>
- Lárionad Náisiúnta um Threoir san Oideachas (NCGE) *Lámhleabhar um Threoir do Scoileanna*:
<https://www.ncge.ie/school-guidance-handbook/data-protection-guidance-counsellor-gdpr>
- An tSeirbhís Náisiúnta Síceolaíochta Oideachais (NEPS) *Leanúntas tacaíochta d'Iar-bhunscoileanna: Pacáiste Acmhainní do Mhúinteoirí*:
https://www.education.ie/en/Schools-Colleges/Services/National-Educational-Psychological-Service-NEPS-/neps_post_primary_continuum_resource_pack.pdf
- Nasc chuig Treoir Choimisiún na Scrúduithe Stáit maidir le Socruithe Réasúnta ag Scrúduithe Teistiméireachta (RACE) ar:
<https://www.examinations.ie/?l=en&mc=ca&sc=ra>
- Nasc le Ceisteanna Coitianta maidir le díolúine ó staidéar na Gaeilge:
<https://www.education.ie/ga/Tuismitheoirí/Eolas/Díolúine-ón-nGaeilge/ceisteanna-coitianta.html>

Clár: Liosta d'Ionstraimí Measúnaithe

Leathanach 9 - 12:	Tástálacha Gnóthachtála Litearthachta - Á riar ag Grúpa
Leathanach 13 - 14:	Tástálacha Gnóthachtála Matamaitice - Á riar ag Grúpa
Leathanach 15 - 18:	Tástálacha Gnóthachtála – Á Riar go hAonarach
Leathanach 19 - 20:	Tástálacha Cumais agus Inniúlachta
Leathanach 21 - 22:	Suim maidir le Treoir
Leathanach 23:	Acmhainní Treorach
Leathanach 24:	Liosta d'Ionstraimí Measúnaithe Eile

TRIALACHA GNÓTHACHTÁLA: TRIALACHA A RIARTAR I nGRÚPAÍ**LITEARTHACHT (LÉAMH, LITRIÚ AGUS LÁMHSCRÍBHNEOIREACHT)**

Déanann na míreanna sa liosta thíos measúnacht ar réimse scileanna litearthachta lena n-áirítear fóineolaíocht, léamh focail ó bhéal, léitheoireacht sleachta chiúin, líofacht léitheoireachta, léamhthuiscint, ráta nó luas léitheoireachta, cluastuiscint, litriú agus lámhscríbhneoireacht. Déan cinneadh faoi aidhm an riartha, is é sin, cad ba mhaith leat a fháil amach, sula ndéanann tú cinneadh triail a cheannach agus a úsáid. Bí ar an eolas go bhforbraítear formhór na n-ionstraimí seo agus go gcaighdeánaítear iad sa Ríocht Aontaithe (R.A.) nó sna Stáit Aontaithe (S.A.), agus d'fhéadfadh tagairtí cultúrtha nó litríthe nach bhfaightear in Éirinn a bheith iontu. Faigh sampla den triail más féidir agus bain úsáid as comhthuairimí gairmiúla na scoile chun cinneadh a dhéanamh cé acu an soláthróidh nó nach soláthróidh an triail an fhaisnéis atá ag teastáil.

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/dáileora</i>
Access Reading Test, 3ED, 2018	Grúpa; Leagan digiteach ar fáil	Measúnacht réimse fhairsing ar cheithre ghné den léamhthuiscint.	7 go 20+	Noirm R.A.	http://www.hoddereducati on.co.uk/
British Spelling Test Series G/H, 2nd edition, 2009	Grúpa	Measúnacht ar litriú ag leibhéal focail, abairte agus scríbhneoireachta leanúnaí agus i gcomhthéacsanna éagsúla.	6 go 13	Noirm R.A.	www.gl-assessment.ie
Detailed Assessment of Speed of Handwriting, 2007	Grúpa nó duine aonair	Deascán 5 fho-shraith lena n-áirítear scileanna mionluaileacha agus scileanna beachtais, luas atáirgthe siombailí, athrú luais agus cumas saorscríbhneoireachta.	9 go 16:11	Noirm R.A.	www.pearsonclinical.co.uk
Detailed Assessment of Speed of Handwriting, 2011	Grúpa nó duine aonair	Deascán 5 fho-shraith lena n-áirítear scileanna mionluaileacha agus scileanna beachtais, luas atáirgthe siombailí, athrú luais agus cumas saorscríbhneoireachta.	17 go 25	Noirm R.A.	www.pearsonclinical.co.uk

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/dáileora</i>
Diagnostic Spelling Tests 3-5 Secondary - Adult, 2006	Grúpa	Sraith trí thriail litrithe forluiteacha: Triail 3: 9 go 12 bhliain d’aois; Triail 4: 11 go 14 bliana d’aois; Triail 5: 14 go 25+ bliana d’aois	9 go 25+	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/
Drumcondra Post-primary Test – English Reading Literacy, 2013, 2016	Grúpa: Leagan digiteach agus leagan páipéir ar fáil, le forluí íosta inneachair	Measúnacht ar léitheoireacht foclóra agus léamhthuiscint. Le scálaí breise pléitear le léitheoireacht ar an iomlán, cineálacha téacs agus próisis léitheoireachta.	Noirm bunaithe ar ghráid don téarma deiridh sa Dara Bliain.	Noirm Éireannacha don leagan páipéir (2013), agus don leagan ríomhaire (2016).	www.erc.ie/tests (leagan páipéir) trythetests.erc.ie (leagan digiteach)
Droim Conrach: Triail Dhroim Conrach don Léitheoireacht Ghaeilge (Scoileanna Lán-Ghaeilge)	Grúpa: Foirm pháipéir amháin	Triail ar fhoclóir agus ar thuiscint na léitheoireachta atá i gceist. Tá fo-scálaí don bhunsmainteoireacht agus don ardsmaointeoireacht ann chomh maith.	Noirm do dhaltaí in iarbhunscoileanna lán-Ghaeilge ag deireadh na Dara Bliana.	Bunaíodh na noirm in Éirinn i 2015	www.erc.ie/tests
ERC - NEW PPAD - E Post Primary Assessment and Diagnosis-English, Q4 2020	Is scrúdú páipéarbhunaithe é seo a riartar de réir grúpaí den chuid is mó, seachas an scrúdú léitheoireachta focal, scrúdú a gcaithfear a riar	Is uirlis mheasúnaithe dhiagnóiseach agus scagtha é an PPAD-E le haghaidh litearthacht an Bhéarla. Rinne NEPS é a fhorbairt i gcomhar leis an gComhairle Eorpach um Thaighde (ERC) le húsáid ar fud an raon aoise iar-bhunscoile. Glacann sé thart ar 60-70 nóiméad chun an scrúdú a riar agus tá cúig foscrúdú	Go dtí seo, tá an PPAD-E caighdeánaithe i measc dhaoine na ndaltaí Céadbhliana in Éirinn (noirm an Fhómhair). Amach anseo,	Noirm Éireannacha	www.erc.ie sonraí teagmháil 2020: ppade@erc.ie sonraí teagmháil 2021: tests@erc.ie

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/dáileora</i>
	ann féin.	ann: Léitheoireacht Focal Litriú Léamhthuiscint Luas Léitheoireachta Samplaí scríbhneoireachta Rinneadh na scrúduithe a fhorbairt i leaganacha comhthreomhara (buí agus gorm), chun gurb ann do shonraí scrúdaithe / athscrúdaithe. Soláthraítear i dtorthaí na scrúduithe faisnéis normatach agus dhiagnóiseach araon is féidir a úsáid ar mhaithe le réimse de chuspóirí. Tá lámhleabhar riaracháin, físeáin oiliúna agus uirlis scórála agus tuairiscithe ag gabháil leis na scrúduithe ina soláthraítear tuairiscí ar leibhéal na scoile agus ar leibhéal na ndaltaí. Tá na scrúduithe ar fáil le húsáid le daltaí na chéad bhliana i bhFómhar 2020 gan aon chostas, agus ó Fhómhar 2021 ar aghaidh is féidir iad a cheannach ón ERC.	déanfaidh NEPS agus an ERC noirm a fhorbairt le haghaidh bliainghrúpaí scoláirí iarbhunscoile.		
Edinburgh Reading Test - Stage 4 – 3rd edition, 2002	Grúpa; Leagan digiteach ar fáil	Triail léitheoireachta fháthmheasach, díritear aird ar shruthléamh, foclóir, léitheoireacht le haghaidh fíricí tuairimí agus tuisceana.	11:07 go 16+	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/dáileora</i>
Functional Reading Test, 2009	Grúpa	Triail léamhthuisceana ilrogha chaighdeánaithe a dhéanann measúnacht ar thuiscint raon leathan samplaí de théacsanna agus seánraí. Foirmeacha comhionanna ar fáil.	11 go 16+	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/
Graded Word Spelling Test, 3rd edition, 2006	Grúpa	Measúnacht ar bhaint amach litrithe agus ar a dhul chun cinn.	5 go 18+	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/
Group Reading Scales 2, 2009	Grúpa; Leagan digiteach ar fáil (Scálaí Léitheoireachta Oiriúnachta)	Tomhais chaighdeánaithe oibiachtúla an chumais léitheoireachta le ceisteanna ilrogha um abairtí a chríochnú, ag baint úsáid as leideanna gramadaí agus séimeantaice. Foirmeacha comhionanna agus CD-ROM déanta Scóir/Próifíle ar fáil.	9 go 16+	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/
Hodder Group Reading Test 3, 2007	Grúpa; Leagan digiteach ar fáil	Measúnacht ar léamhthuisceant ag leibhéal focail, abairte agus téacs. CD-ROM déanta Scóir/Próifíle ar fáil.	9:05 go 16+	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/
New Group Reading Test, 3ú heagrán, 2010	Grúpa; Leagan digiteach ar fáil	Triail scagthástála / monatóireachta ina bhfuil críochnú abairte agus tuiscint sleachta san áireamh ag gach leibhéal ar leith.	Foirm 3: 10 go 13; Foirm 4: 14 go 16	Noirm R.A.	www.gl-assessment.ie
Vernon Graded Word Spelling Test 3ú heagrán, 2006	Grúpa nó duine aonair	Ceaptha chun gnóthachtáil agus dul chun cinn litrithe a mheas. Baintear úsáid as 80 focal céimnithe atá curtha i gcomhthéacs.	5 go 18+	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/

TRIALACHA GNÓTHACHTÁLA: TRIALACHA A RIARTAR I nGRÚPAÍ MATAMAITIC

Tabhair faoi deara le do thoil, go mb'fhéidir go n-úsáidtear an córas tomhais impiriúil in ionstraimí measúnachta Matamaitice a foilsíodh sa Ríocht Aontaithe agus go n-úsáidtear steirling seachas euro. Ba chóir é sin a chur in iúl do rannpháirtithe na trialach. Lena chois sin, ba chóir do chleachtóirí a nótáil go mbaineann na hionstraimí seo le curaclam na Ríochta Aontaithe, agus go mb'fhéidir nach bhfuil ach luach diagnóiseach teoranta acu.

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Access Mathematics Tests 1 and 2, 2008	Grúpa nó Duine Aonair; Leagan digiteach ar fáil	Measúnacht mhata chaighdeánaithe thar réimse leathan cumais. Éilimh léitheoireachta fíorbheag. Foirmeacha combhionanna agus CD-ROM déanta Scóir/Próifíle ar fáil.	Triail 1 – 7 go 12; Triail 2 – 11 go 16+	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/
Drumcondra Post-primary Tests – Mathematics, 2013, 2016	Grúpa: Leagan digiteach agus leagan páipéir ar fáil; le forluí fosta inneachair	Déanann siad measúnacht ar mhatamaitic de réir shiollabas Thionscadal Mata. Scálaí breise do réimsí inneachair agus próisis mhatamaitice.	Noirm bunaithe ar ghráid don téarma deiridh sa Dara Bliain.	Noirm Éireannacha Leagan páipéir (2013) agus leagan ríomhaire (2016)	www.erc.ie/tests (leagan páipéir) trythetests.erc.ie (leagan digiteach)
Mathematics Assessment for Learning and Teaching: Key Stage 3 (MaLT 12, 13 and 14), 2009	Grúpa: Leagan digiteach ar fáil	Cuirtear dé-mheasúnacht mhúnlaitheach-shuimitheach ghnóthachtála matamaitice ar fáil.	Sraith Shóisearach	MaLT 12 - Noirm R.A. 11 go 13:05 MaLT 13 - Noirm R.A. 12 go 14.05 MaLT 14 - Noirm R.A. 13 go 15.05	www.hoddereducation.co.uk/

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Progress in Maths Series (12, 13 and 14), 2004	Grúpa; Leagan digiteach ar fáil	Trialacha diagnóiseacha caighdeánaithe chun láidreachtaí agus riachtanais ar leith i mata a aithint.	Triail 12 – 12 go 12:11; Triail 13 – 13 go 13:11;	Noirm R.A.	www.gl-assessment.ie

**TRIALACHA GNÓTHACHTÁLA: TRIALACHA A RIARTAR DON DUINE AONAIR
LITEARTHACHT (FEASACHT FHÓNEOLAÍOCH/PRÓISEÁIL FÓINEOLAÍOCHTA AGUS LÉAMHTHUISCINT)**

Déanann na míreanna sa liosta thíos measúnacht ar réimse scileanna litearthachta lena n-áirítear fóineolaíocht, léamh focail ó bhéal, léitheoireacht sleachta chiúin, líofacht léitheoireachta, léamhthuisicint, ráta nó luas léitheoireachta, cluastuisicint, litriú agus lámhscríbhneoireacht. Déan cinneadh faoi aidhm an riartha, is é sin, cad ba mhaith leat a fháil amach, sula ndéanann tú cinneadh triail a cheannach agus a úsáid. Bí ar an eolas go bhforbraítear formhór na n-ionstraimí seo agus go gcaighdeánaítear iad sa Ríocht Aontaithe (R.A.) nó sna Stáit Aontaithe (S.A.) agus d'fhéadfadh tagairtí cultúrtha nó litriú nach bhfaightear in Éirinn a bheith iontu. Faigh sampla den triail más féidir, agus bain úsáid as comhthuarimí gairmiúla na scoile chun cinneadh a dhéanamh cé acu an soláthróidh nó nach soláthróidh an triail an fhaisnéis atá ag teastáil.

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon Aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Adult Reading Test, Second Edition (ART-2) 2016	Duine aonair	Triail léitheoireachta do dhaoine fásta	16 bliana +	Noirm R.A.	www.pearsonclinical.co.uk
Comprehensive Test of Phonological Reasoning (CTOPP-2), 2^ú hEagrán 2013	Duine aonair	Baintear úsáid as chun measúnú a dhéanamh ar fheasacht fhóineolaíoch, cuimhne fhóineolaíoch agus ainmniú mear.	4 go 24+	Noirm R.A.	www.pearsonclinical.co.uk
Diagnostic Reading Analysis, 2019, 3^ú heagrán	Duine aonair; CD-ROM Próifílithe Diagnóisigh ar fáil	Trialach léitheoireachta os as, lena n-áirítear éisteacht le sleachta ar dtús móide cruinneas sa léitheoireacht, léamhthuisicint agus luas, ceaptha do léitheoirí a bhfuil cumas níos lú acu léamh.	6.09 go 16.08	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/
Expressive Vocabulary Test, 3^ú hEagrán, 2018	Duine aonair	Scrúdú ar stór focal sainráiteach agus aisghabháil focal don Bhéarla Caighdeánach le 190 mír agus 2 fhoirm	2:6 to 90+	Noirm R.A.	www.pearsonclinical.co.uk

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon Aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Hodder Oral Reading Tests, 2006	Duine aonair	Cuirtear tomhais ar leith ar fáil iontu de léitheoireacht focail aonair, léitheoireacht abairte agus luas.	5 go 16	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/
Lucid Exact, 2009	Duine aonair; digiteach amháin	Measúnacht ar aithint focail luasghéaraithe, léamhthuiscint, luas léitheoireachta, litriú, luas lámhscríbhneoireachta agus luas clóscríbhneoireachta.	11 go 24	Noirm R.A.	www.lucid-research.com
Non-word Reading Test, 2004	Duine aonair	Triail ar dhíchódú fóineolaíochta chun scileanna léitheoireachta focail agus litearthacht fheidhmiúil a mheas.	6 go 16	Noirm R.A.	www.hoddereducation.co.uk/
OWLS II: LC/OE and RC/WE Oral and Written Language Scales, 2nd edition, 2012	Duine aonair	Soláthraítear ann measúnú ar theanga ghlactha agus léiritheach gan aon fhreagairtí léitheoireachta nó scríofa de dhíth.	LC/OE- 3 to 21:11; RC/WE- 5 to 21:11	Noirm R.A.	www.pearsonclinical.co.uk
Phonological Assessment Battery: Second Edition Primary (PhAB2 Primary) 2014	Duine aonair	Deascán sé thrialach caighdeánaithe a mheasann scileanna próiseála fóineolaíochta. Measúnacht do dhaltáí a bhfuil scóir ísle acu in aon triail scagthástála fónaice nó litearthachta. Oireann sé scoláirí EAL.	5-11	Noirm R.A.	www.gl-assessment.ie

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon Aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Single Word Reading Test 6- 16, 2007	Duine aonair	Sé shraith chéimnithe ina bhfuil deich bhfocal an ceann, in ord deacrachta méadaithí a thugann tomhas i gcomhair scileanna léitheoireachta focal mar aon hanailís ar earráidí le húsáid go diagnóiseach.	6 go 16	Noirm R.A.	www.gl-assessment.ie
SPaRCS Test	Duine aonair nó grúpa	Grúpa trialacha atá ceaptha le litriú, luas próiseála agus luas léamhthuisceana a mheas.	13 -18	Noirm R.A. agus na hÉireann	https://educationelephant.ie
Wechsler Individual Achievement Test WIAT-III 3^ú heagrán R.A. do mhúinteoirí, 2018.	Duine aonair (Grúpa – litriú amháin)	Déanann sé measúnacht chaighdeánaithe i gcruinneas focail aonair, léamhthuisceant, luas léitheoireachta agus litriú focail aonair neamhamaithe. Deascán de chúig fhothriail chun tástáil a dhéanamh ar na príomhghnéithe den litearthacht.	4 go 25.11	Noirm R.A.	www.pearsonclinical.co.uk
Wide Range Achievement Test – 5th edition, (WRAT-5) 2018	Duine aonair nó grúpa	Le WRAT-5 déantar scileanna bunúsacha léitheoireachta focal, litrithe agus matamaitice agus tuiscint abairte a thomhas agus déantar monatóireacht orthu. Cuimsítear ann noirm nuashonraithe agus foscrúduithe athbhreithnithe. Úsáidtear litrithe Meiriceánacha	5 to 94	Noirm S.A.	ht. www.pearsonclinical.co.uk

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon Aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Woodcock Reading Mastery Test 3ú heagrán, 2011	Duine aonair	Déantar láidreachtaí agus laigí ar leith a aithint le feabhsúchán spriocdhírthe a phleanáil; naoi bhfothriail: feasacht fhóineolaíoch, aithint litreach agus focail, ainmniú mear, líofacht labhartha, ionsaí focail, agus éisteacht, tuiscint focail agus sleachta. Úsáidtear litriú Meiriceánach ann.	4:06 go 79:11	Noirm S.A.	www.pearsonclinical.co.uk
Woodcock Johnson – IV Tests of Achievement Form C / Brief Battery, 2014	Duine aonair	Cual d'aon fhoscrúdú déag: sainaitheint focal-litreach, líofacht léitheoireachta abairtí, tuiscint ar phasáiste, ionsaí focal, litriú léitheoireachta ó bhéal, líofacht i scríbhinn abairtí, samplaí a scríobh, ríomh, fadhbanna feidhmeacha agus líofacht fíricí matamaitice. Tá Oiriúnú déanta ar an Scrúdú seo sa Ríocht Aontaithe / in Éirinn..	4 - 90+	Noirm S.A.	www.riverpub.com https://educationelephant.ie/product/woodcock-johnson-iv-tests-of-achievement-uk-ire/
York Assessment of Reading Comprehension, Passage Reading, Secondary, 2010 [Sonraí stóráilte san AE]	Duine aonair	Úsáideann sé sleachta ficsin agus neamhfhicsin chun scileanna léamhthuisceana atá ag forbairt a thomhas (Suíomh gréasáin tacaíochta ar fáil - www.yarcsupport.co.uk)	11 go 16	Noirm R.A.	www.gl-assessment.ie

TRIALACHA CUMAIS AGUS INNIÚLACHTA

Agus na hionstraimí measúnaithe seo á gceannach agus á riar bíonn gá le cáilíochtaí ar leith.

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
My Aptitude (formerly Cambridge Profile Aptitude Tests, 2012)	Grúpa	Ocht bhfothriail: Réasúnú briathartha, Réasúnú Uimhriúil, Réasúnú Teibí, Réasúnú Spásúil 2T, Réasúnú Spásúil 3T, Áireamh Uimhríochta, Oibriú go Mear agus go Cruinn agus Litriú. Is féidir é a úsáid i dteannta le Eirquest.	Iar-bhunscoil	Noirm na hÉireann	www.myfuturechoice.com/ www.myfuturechoice.com/myaptitude/
Career Fit Series (CFS), 2012	Grúpa	Comhionstraim Spéis Ghairme agus Inniúlachta a ghineann 16 ghairm ríoiriúnacha don scoláire agus don duine fásta a bhfuil claonadh praiticiúil iontu.	16 go 60+	Tagairt do chritéar	www.etccconsult.com
Cognitive Abilities Test – 4ú heagrán, 2012 (CAT4)	Grúpa; Leagan digiteach ar fáil	Déantar ceithre phríomhréimse réasúnaíochta a mheas – briathartha, neamhbhriathartha, cainníochtúil agus spásúil – chun próifíl chuimsitheach de na croíchumais a bhaineann le foghlaim a chur ar fáil.	7 go 17+	Noirm na hÉireann agus R.A.	www.gl-assessment.ie Noirm na hÉireann ar fáil ó www.edev.ie
Differential Aptitude Tests, DAT for Guidance.	Grúpa	Ocht bhfothriail: réasúnú briathartha, réasúnú uimhriúil, réasúnú teibí, luas + cruinneas aireachtála, réasúnú meicniúil, coibhneasa spáis, litriú agus úsáid teanga (tá bogearraí tacaíochta ar fáil). Is féidir é a úsáid leis an bhFardal Spéis Ghairme (CII).	16+	Noirm na hÉireann	www.etccconsult.com

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Noirm</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Drumcondra Reasoning Test, 2016	Grúpa: Leagan digiteach agus leagan páipéir ar fáil	Déantar measúnú ar an dá phríomhréimse den réasúnú briathartha agus den chumas uimhriúil.	Noirm bunaithe ar ghráid do Rang a Sé (Earrach) agus don Chéad Bhliain (Fómhar)	Noirm na hÉireann (2016)	www.erc.ie/tests (leagan páipéir) trythetests.erc.ie (leagan digiteach)
Lucid Ability 3ú heagrán, 2012	Duine aonair	Measúnacht atá éifeachtach ó thaobh ama de, ar réasúnú briathartha agus neamhbhriathartha agus ar chumas coincheapúil ginearálta do léitheoirí agus do dhaoine nach léitheoirí iad.	4 go 16	Noirm R.A.	www.lucid-research.com
Raven's Standard Progressive Matrices and Vocabulary Scales, 2008	Grúpa agus duine aonair	Measúnacht saor ó theanga agus cothrom cóir ó thaobh cultúir de is ea an RPM. Baintear úsáid as seasca mír réasúnaithe amhairc-spásúla. Áisiúil i gcás scoláirí a bhfuil laige éisteachta acu nó do scoláirí a fhoghlaimíonn Béarla mar theanga bhreise. Tomhaiseann Scálaí Foclóra Mill Hill cumas briathartha agus is féidir iad a riar mar bhéaltriall agus freagra briathartha a thabhairt.	7 go 18	Noirm R.A.	www.pearsonclinical.co.uk
Raven's 2 Standard Progressive Matrices, 2019	Grúpa agus duine aonair	Déantar ann measúnú áisiúil ar scileanna breathnóireachta agus ar chumas i suíomhanna éagsúla. Oiriúnach do leanaí agus do dhaoine fásta nach labhraíonn.	4 go 69	Noirm R.A.	www.pearsonclinical.co.uk

TREOIR – SPÉIS					
<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Foinse</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Kudos AD	Duine Aonar; i bhfoirm Digiteach amháin	Moltar ann poist do dhaoine fásta bunaithe ar rogha pearsanta. Soláthraítear ann faisnéis do dhaoine fásta ar shaincheistanna maidir le hoideachas agus oiliúint.	Duine fásta	R.A.	www.cascaid.co.uk
MyUniChoices	Grúpa; Digiteach	Ionstraim Chomhcheangailte um Leas Ceirde agus Inniúlacht a ghineann 16 ghairm bheatha is fearr don dalta agus duine fásta ar daoine praiticiúla iad.	16 to 60+	tástáil de réir critéir	https://www.myunichoice.com/
My Future Choices Ltd	Grúpa; Digiteach	Léirítear trí leasanna pearsanta, cáilíochtaí agus cumais leathana. Is féidir é a úsáid i gcomhar le bunachar Ailt Centigrade.	Idirbhliain / sraith shinsearach / Daoine Fásta	R.A.	https://www.myfuturechoice.com/
Careers Interest Inventory (CII)	Grúpa	Tugtar eolas ann ar spriocanna oideachasúla na scoláirí, spéis in abhair scoile agus i ngníomhaíochtaí scoile agus i réimsí oibre. Is féidir é a úsáid in éineacht le DAT mar threoir.	7 go duine fásta	R.A.	www.etcconsult.com/catalogue/career-interest-inventory-cii-manual/
EirQuest, 2013	Grúpa; Digiteach	Ceaptha do scoláirí atá ag déanamh na hArdeistiméireachta. Próifíl bunaithe ar dhaichead réimse gairme fhairsinge. Is féidir é a úsáid i gcomhar le Cambridge Profile Aptitude Tests.	14 go 17	Éire	www.coa.co.uk/programmes-and-aptitude-tests/non-uk-tests/eirquest

<i>Ainm agus dáta an fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Foinse</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Career Interest Inventory, 2013	Grúpa; Duine aonair; Leagan digiteach ar fáil	Cuireann torthaí an fhardail léargas ar fáil maidir leis an ngaol idir spéiseanna, cumais agus stíleanna oibre.	13+	R.A.	https://teamfocus.co.uk
Self-Directed Search (Form E), 4ú heagrán	Grúpa; Duine aonair	Ionstraim chomhairlithe gairme a dhéanann an scoláire féin a riar, lena ndéanann sé/sí féin an scóráil, agus an léirmhíniú, mar aon le fardal spéiseanna a chabhraíonn leis/léi cinntí gairme eolacha a dhéanamh ar bhonn teoirice Holland. I bhFoirm E tá cló mór, treoracha simplithe agus córas scórála simplithe. Níl gá ach le cumas beag léitheoireachta. (RA 9 -10). Úsáidtear litriú Meiriceánach.	15 go 72	S.A.	www4.parinc.com
Strong Interest Inventory. Occupational scales, tugtha suas chun dáta in 2012.	Grúpa	Ceistneoir scórála ríomhchuidithe ilrogha ar 6 cinn de théamaí agus spéiseanna gairme agus scálaí gairme ginearálta, bunaithe ar theoiric Holland.	Iar-bhunscoil	R.A.	www.cpp.com/products

TREOIR - ACMHAINNÍ

<i>Ainm an Fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Foinse na sonraí</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Careers Portal	Duine aonair; suíomh gréasáin	Sa suíomh gréasáin seo cuirtear Bosca Uirlisí um Iniúchadh ar Ghairmeacha agus Próifiliú Spéise ar fáil.	Ógánach Duine fásta	Sonraí de chuid na hÉireann	www.careersportal.ie
PASS – Pupil Attitude to School and Self	Digiteach	Is suirbhé féinmheastóireachta gearr é seo a d'fhéadfá a úsáid freisin le léargas a fháil maidir le dearcthaí a d'fhéadfadh a bheith ag cur isteach ar ghnóthachtáil a bhaint amach. Cuidíonn sé leis na baic a d'fhéadfadh a bheith ann ó thaobh na foghlama de a aimsiú, lena n-áirítear fadhbanna maidir le muinín, acmhainneacht, spreagadh, díriú aigne, míshástacht agus coimhthiú.	4 – 18+ mbliana	R.A.	www.gl-education.com
Qualifax Interest Assessment	Duine aonair; suíomh gréasáin	Measúnacht spéiseanna ar Qualifax, bunachar sonraí náisiúnta na gcúrsaí tar éis na hiarbhunscoile.	Ógánach / Duine fásta	Sonraí de chuid na hÉireann	www.qualifax.ie

<i>IONSTRAIMÍ MEASÚNAITHE EILE</i>					
<i>Ainm an Fhoilseacháin</i>	<i>Cineál</i>	<i>Cur síos</i>	<i>Raon aoise</i>	<i>Foinse na sonraí</i>	<i>Suíomh gréasáin an fhoilsitheora/ an dáileora</i>
Profiling for Success: Learning Styles Indicator,	Duine aonair, Digiteach	Is féidir le scoláirí na torthaí a úsáid chun a stíl foghlama féin a thuiscint agus is féidir le múinteoirí iad a úsáid chun straitéisí spriocdhírthe a úsáid.	14 go duine fásta	R.A.	www.profilingforsuccess.com www.profilingforsuccess.com/pfs-assessments.php
Special Needs Assessment Profile – SNAP-B (Behaviour), 2018	Duine aonair; Digiteach amháin	Aithníonn an ionstraim phróifílithe deacrachtaí sóisialta, mothúchánacha agus iompair agus cuirtear straitéisí praiticiúla ar fáil. Níl gá le noirm.	5 go 16	Níl gá le noirm	www.hoddereducation.co.uk